

2025-02-28

Dnr BO 2025-0066

Regeringen
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Barnombudsmannens budgetunderlag för perioden 2026–2028

Hemställan	3
Prioriteringar för 2026–2028	4
Förstärkt anslag 5:1 Barnombudsmannen för att fungera som en oberoende röst för barnets rättigheter	5
Barns egna röster	5
Behov hos myndigheter och kommuner	5
Förbättrad uppföljning av barnrättspolitikern	6
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 5:2 Barnets rättigheter – stärkt kunskap om barns livsvillkor	6
Bidrag för genomförande av regeringsuppdrag	7
Verksamhetsinvesteringar	8
Lokalförsörjning	8
Finansiella underlag	9
Verksamhetens finansiering	9
Verksamhetsinvesteringar	10
Låneram för lån i Riksgälden	11
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	11
Anslagskredit på ramanslag	12
Beställningsbemyndigande	12

Hemställan

Förstärkt anslag 5:1 Barnombudsmannen för att fungera som en oberoende röst för barnets rättigheter

Barnombudsmannen föreslår att 20 000 tkr per år tillförs anslaget 5:1 Barnombudsmannen från och med 2026. Syftet är att säkra myndighetens oberoende roll, öka kapaciteten att bidra till att barnets rättigheter stärks genom att göra fler barn delaktiga, utveckla stödet till myndigheter, regioner och kommuner samt att stärka Barnombudsmannens möjligheter att utvärdera barnrättspolitiken.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 5:2 Barnets rättigheter – stärkt kunskap om barns livsvillkor.

Barnombudsmannen föreslår att 5 000 tkr per år anslås till myndigheten från och med år 2025 och 8 000 tkr per år från och med 2026. Syftet är att finansiera forskningsstudier som ger möjligheter att analysera barns situation, särskilt barn i utsatta situationer, för att ge träffsäkra rekommendationer och förslag till regeringen. Barnombudsmannen förslår också att myndigheten bemyndigas att teckna avtal som innebär utgifter för staten under kommande år.

Prioriteringar för 2026–2028

Barnkonventionen blev lag den 1 januari 2020¹. Det ställer högre krav på Barnombudsmannen att som Sveriges barnrättsmyndighet driva på och bevaka att konventionen efterlevs av myndigheter, kommuner och regioner.

Barnombudsmannen gavs ökad självständighet 2002, bland annat genom att vårt mandat bestämdes av riksdagen i lag. Att reglera Barnombudsmannens uppgifter i lag skulle enligt regeringen minska behovet av styrning i regleringsbrevet. Regeringen angav även att för att Barnombudsmannen ska kunna verka effektivt krävs att tillräckliga resurser ställs till myndighetens förfogande. I februari 2023 rekommenderade FN:s barnrättskommitté den svenska regeringen att säkerställa att Barnombudsmannen har tillräckliga resurser att övervaka genomförandet av barnkonventionen i Sverige och att regeringen vidtar mått för att garantera myndighetens oberoende enligt Parisprinciperna.

Idag finansieras en stor del av Barnombudsmannens verksamhet genom särskilda regeringsuppdrag. Det gör myndighetens strategiska arbete för att stärka barnets rättigheter mindre effektivt och försvårar även myndighetens möjligheter till en långsiktig kompetensförsörjning.

För att göra relevanta bedömningar måste Barnombudsmannen kunna genomföra både kvalitativa och kvantitativa undersökningar av konventionens tillämpning hos myndigheter, regioner och kommuner. Barnombudsmannen saknar i dagsläget resurser att i tillräcklig omfattning kunna genomföra utredningar och andra insatser för att systematiskt och återkommande följa upp och utvärdera tillämpningen av barnkonventionen. Det gäller både konventionens tillämpning och analyser av vilka barnrättsliga konsekvenser brister i tillämpningen får.

En grundförutsättning för att tidiga och samordnade insatser som förändrar för barn i utsatta situationer ska bli verklighet är att barns egen kunskap tas tillvara. Barns röster är en central del av Barnombudsmannens underlag för att förbättra tillämpningen av barnkonventionen genom förbättrad lagstiftning, förordningar och föreskrifter med allmänna råd. Vårt uppdrag är att lyssna till barns erfarenheter och egna beskrivningar av sin livssituation. Barns egna röster om sin livssituation är en ovärderlig källa till kunskap och nyckeln till att samhället ska leva upp till löftet att ge skydd och stöd till de barn som behöver det.

---

¹ Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

Förstärkt anslag 5:1 Barnombudsmannen för att fungera som en oberoende röst för barnets rättigheter

Barnombudsmannen föreslår att 20 000 tkr per år tillförs anslaget 5:1 Barnombudsmannen från och med år 2026 för en förstärkt förmåga att fungera som en oberoende röst för barnets rättigheter.

Barns egna röster

Barnombudsmannens uppdrag att lyssna till barn och barns berättelser om hur de upplever sin livssituation är centralt för myndighetens verksamhet. Barn uppskattar och efterfrågar att få göra sina röster hörda och att bli lyssnade på – något som barnen själva säger när vi träffar dem.

Att förstärka myndighetens möjligheter att utveckla vårt delaktighetsarbete är strategiskt för att barn i Sverige ska få bättre tillgång till sina rättigheter. Om barns egna åsikter i högre grad ligger till grund för beslut kan samhället bättre anpassa insatser till utsatta barn efter de behov barnen själva uttrycker.

Med ökade resurser kan Barnombudsmannen genomföra djupintervjuer med fler barn i utsatta situationer för att få kunskap om vilka insatser som kan vara till hjälp för dem. Vi kan även att skapa forum där barn kan uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem. Barn kan exempelvis genom fokusgrupper, digitala plattformar eller barnråd ge inspel till politiska beslut.

Barn ses sällan som en kommunikativ målgrupp och ofta utgår avsändaren från att alla barn har en stöttande vårdnadshavare. Det gör att samhället generellt brister i förmåga att möta de barn som har störst behov. Genom att stödja andra myndigheters arbete med att inkludera barn i sina kommunikationsstrategier kan informationen göras tillgänglig och begriplig för barn. Det är ett viktigt steg för att fler barn ska förstå sina rättigheter veta vart de kan vända sig för stöd.

Behov hos myndigheter och kommuner

Många barn som är i kontakt med myndigheter och kommuner får inte sina rättigheter tillgodosedda. Metoder och material om barns rättigheter behöver spridas till rätt målgrupper i samhället för att de ska få avsedd effekt. Barnombudsmannen bedömer att behovet av att utveckla och sprida metoder och material om tolkning och tillämpning av barnkonventionen i praktiken kvarstår under åren 2026–2028.

Barnombudsmannen ser en stor efterfrågan och behov av ytterligare insatser för att stödja myndigheter och kommuner att utveckla bättre metoder för att inkludera barnens perspektiv i sina beslutsprocesser.

Barnombudsmannens stöd till statliga myndigheter i deras uppdrag att arbeta med den praktiska tillämpningen av barnets rättigheter i sina verksamheter är efterfrågat och uppskattat. Barnombudsmannen bedömer att behovet av stöd till statliga myndigheter kvarstår under överskådlig tid. En ökad förmåga hos Barnombudsmannen att ge stöd kommer över tid att ge positiva effekter för barnets rättigheter i Sverige.

Barnombudsmannen bedömer ett fortsatt stort behov av samverkan med, och ge stöd till länsstyrelserna i arbetet med att säkerställa den praktiska tillämpningen

av barnets rättigheter i kommuner och regioner. Över tid har myndigheten utvecklat digitala utbildningar och stödmaterial anpassade till målgruppernas behov. Dessa kräver underhåll, kontinuerlig nyutveckling och uppdateringar för att vara fortsatt relevanta. Tillsammans med fysiska utbildningstillfällen och informationsmaterial riktade till politiker, kommuner och andra myndigheter kan behoven mötas.

Förbättrad uppföljning av barnrättspolitiken

Barnkonventionen som lag ställer krav på att barnrättsperspektivet får ett bättre genomslag, men det saknas idag tydlig konkretion från riksdag och regering. Ett sätt att förtydliga riktningen skulle vara att ta fram mätbara mål och indikatorer. På så sätt skulle insatserna för barns rättigheter kunna följas upp för att säkerställa att de har avsedda effekter.

Genom ökade resurser och förutsättningar för långsiktig planering kan Barnombudsmannen ta fram mål och indikatorer inom de viktigaste samhällsområdena för barn. Barnombudsmannen skulle även kunna följa upp dessa regelbundet och analysera om insatser har lett till förbättringar för barn. Det skulle till exempel kunna ske genom utfallsbaserade mätmetoder inom relevanta områden.

För att ytterligare stärka uppföljningen och förbättra insatserna till barn kan myndigheten jämföra Sveriges arbete med andra länder och ta fram best practices. Samarbetet mellan de nordiska länderna är en god utgångspunkt. På lokal nivå kan Barnombudsmannen kartlägga hur olika kommuner arbetar med barns rättigheter och sprida goda exempel nationellt.

För att säkra myndighetens oberoende roll, öka kapaciteten att bidra till att barnets rättigheter stärks genom att göra fler barn delaktiga, utveckla stödet till myndigheter, regioner och kommuner samt att stärka Barnombudsmannens möjligheter att utvärdera barnrättspolitiken föreslår Barnombudsmannen att 20 000 tkr per år tillförs anslaget 5:1 Barnombudsmannen från och med 2026.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 5:2 Barnets rättigheter – stärkt kunskap om barns livsvillkor.

Barnombudsmannen föreslår att 5 000 tkr per år anslås till Barnombudsmannen från och med år 2026 och 8 000 tkr per år från och med 2027 för finansiering av forskningsstudier för stärkt kunskap om barns livsvillkor, särskilt barn i utsatta situationer.

Barnombudsmannen har i uppdrag att samla kunskap om barns och ungas levnadsvillkor, samt belysa levnadsvillkor för flickor respektive pojkar och för barn som definierar sig på andra sätt. Myndigheten ser ett behov av att kunna initiera forskningsstudier för att fördjupa förståelsen för barns levnadsvillkor. Det skulle öka våra möjligheter att göra förbättrade analyser av barns situation. Analyserna och den nya kunskapen kan sedan ligga till grund för evidensbaserade insatser till barn, särskilt barn i utsatta situationer.

Barnombudsmannen kan stärka samhällets kunskapsbas genom att samarbeta med universitet och forskningsinstitut för att ta fram studier om barns livsvillkor. Riktade rapporter om barn i utsatta livssituationer, exempelvis barn i socioekonomiskt utsatta områden, barn inom LVU-placeringar, barn i

våldsutsatthet och hbtqi-barn skulle vara särskilt intressanta. Dessa studier kan komplettera de djupintervjuer vi själva genomför med barn.

För detta ändamål föreslås att en anslagspost förs upp på anslag 5:2 Barnets rättigheter. Barnombudsmannen bör disponera anslagsposten och dess ändamål ska vara att finansiera studier inom barnrättens område.

Barnombudsmannen bör även bemyndigas att inom ramen för forskningsverksamheten teckna avtal som innebär utgifter för staten under kommande år.

Barnombudsmannen föreslår att 5 000 tkr per år anslås till Barnombudsmannen från och med år 2026 och 8 000 tkr per år från och med 2027 för finansiering av forskningsstudier för att öka möjligheterna till tillräcklig analys av barns situation, särskilt barn i utsatta situationer och att myndigheten bemyndigas att teckna avtal som innebär utgifter för staten under kommande år.

Bidrag för genomförande av regeringsuppdrag

Med ett förstärkt grundanslag som säkrar myndighetens oberoende och långsiktiga arbete ser Barnombudsmannen positivt på att även i fortsättningen genomföra regeringsuppdrag efter överenskommelse.

Verksamhetsinvesteringar

Barnombudsmannen har i huvudsak investeringsbehov för webbplatser med bättre funktionalitet och teknik 2026–2028 samt under 2025 för kontorsmöbler och lokalanpassningar. En höjning av myndighetens låneram är nödvändig under 2025.

Lokalförsörjning

Barnombudsmannen tillträdde nya lokaler den 2 januari 2025. Myndigheten ser inga förändrade behov avseende lokalförsörjning med anledning av detta budgetunderlag.

Finansiella underlag

Nedan redovisas finansiella underlag enligt 9 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Verksamhetens finansiering

Verksamhetens finansiering (tkr)	2024	2025	2026	2027	2028
Anslag	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
09 05 001 - AD01, Barnombudsmannen, del till BO	28 134	28 527	29 099	29 622	30 200
Enligt hemställan 2026-2028			20 000	20 000	20 000
Summa Utgiftsområde 09 anslag 5:1 Barnombudsmannen	28 134	28 527	49 099	49 622	50 200
09 05 002 - AD03, Barnets rättigheter, till Barnombudsmannen	9 850	8 500			
Summa Utgiftsområde 09 anslag 5:2 Barnets rättigheter	9 850	8 500	0	0	0
Övriga intäkter som disponeras					
Bidrag för regeringsuppdrag	2 000	5 000	4 000	4 000	4 000
Övrigt	231	40			
Summa	40 215	42 067	53 099	53 622	54 200

Specificering av hemställan anslag 5:1	2026	2027	2028

Förstärkt anslag 5:1 Barnombudsmannen för en förstärkt förmåga att fungera som en oberoende röst för barnets rättigheter m.m.	20 000	20 000	20 000

Summa, anslag 5:1	20 000	20 000	20 000

Specificering av hemställan anslag 5:2	2026	2027	2028

Finansiering av forskningsstudier	5 000	8 000	8 000

Summa, anslag 5:2	5 000	8 000	8 000

Verksamhetsinvesteringar

Barnombudsmannen har i huvudsak investeringsbehov för webbplatser med bättre funktionalitet och teknik 2026–2028 samt under 2025 för kontorsmöbler och lokalanpassningar.

Verksamhetsinvesteringar	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028
(tkr)	utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	155	400	400	400	400
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	65	721	50	50	50
Byggnader, mark och annan fast egendom	0	500	50	50	50
Övriga verksamhetsinvesteringar	0	0	0	0	0
Summa verksamhetsinvesteringar	220	1621	500	500	500
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	220	1621	500	500	500
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0
Anslag (efter medgivande av regeringen)	0	0	0	0	0
Summa finansiering	220	1621	500	500	500

Låneram för lån i Riksgälden

Låneram och räntor	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028
(tkr)	Utfall	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
IB lån i Riksgäldskontoret	1 480	1 128	2 000	1 600	1 425
Nyupplåning (+)	220	1 621	500	500	500
Amorteringar (-)	-572	-749	-900	-675	-709
UB lån i Riksgäldskontoret	1 128	2 000	1 600	1 425	1 216
Beslutad/föreslagen låneram	2 000	2 000	2 200	2 200	2 200
Ränteutgifter	49	36	41	35	30
Finansiering av räntor och avskrivningar	621	785	941	710	739
Utgiftsområde 9 anslag 5:1	437	533	870	657	685
Utgiftsområde 9 anslag 5:2	153	159	0	0	0
Övrig finansiering	31	93	71	53	54
Summa finansiering	621	785	941	710	739
Summa amorteringar och ränteutgifter	621	785	941	710	739
Ränteantagande		2,3%	2,3%	2,3%	2,3%

Barnombudsmannen föreslår ökad låneram. Behov av ökad låneram till 2200 tkr finns redan under 2025 på grund av investeringar i samband med flytt till nya lokaler 2 januari 2025.

Räntekontokredit i Riksgäldskontoret

Barnombudsmannen föreslår höjd räntekontokredit mot bakgrund av ökat anslag för 2026. Barnombudsmannen överskred räntekontokrediten under tre dagar 2024. Räntekontokrediten bör justeras redan under 2025.

Räntekontokredit i Riksgälden	2025-beslutad	2026-förslag	2027-förslag	2028-förslag
Belopp (tkr)	2 000	2 500	2 500	2 500

Anslagskredit på ramanslag

Barnombudsmannen förslår 3 procent anslagskredit respektive anslagssparande.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg				
Anslag/ap	Anslagskredit			
	2025- beslutad	2026- förslag	2027- förslag	2028- förslag
5:1 Barnombudsmannen				
ap.1	853	1 303	1 413	1 439

Anslag/ap	Anslagsbehållning som får disponeras			
	2024- beslutad	2025- förslag	2026- förslag	2027- förslag
5:1 Barnombudsmannen				
ap.1	3%	3%	3%	3%

Beställningsbemyndigande

Myndighetens behov av beställningsbemyndigande uppstår genom de forskningsstudier myndigheten förslås få ansvar för inom Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 5:2 Barnets rättigheter.

Beställningsbemyndiganden						
09 05 002 - AD03, Barnets rättigheter, till Barnombudsmannen						
	2024	2025	2026	2027	2028	2029-
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Ingående åtaganden	0	0	0	-	-	-
+ Nya åtaganden	0	0	4 000	-	-	-
- Infriade åtaganden	0	0	0	2 000	1 000	1 000
Varav infriade åtaganden av utestående åtaganden	-	-	0	0	0	0
Utestående åtaganden vid årets slut	0	0	4 000	-	-	-
Tilldelat föreslaget bemyndigande	0	0	5 000	-	-	-

Beslut i detta ärende har fattats av barnombudsmannen Juno Blom. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Malin Morell och Erik Henriksson (föredragande) deltagit.

Juno Blom

Barnombudsman

Erik Henriksson

Avdelningschef